

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 19
9700 MA Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 91 11
F (050) 521 19 99
E info@gasunie.nl
Handelsregister Groningen 02029700
www.gasunie.nl

Datum	Doorkiesnummer
25 september 2024	+31(0)631037342
Ons kenmerk	Uw kenmerk
CL 24.0019	
Onderwerp	
Consultatie wijzigingsregeling Omgevingsregeling	

Geachte heer, mevrouw,

Op 28 augustus 2024 is een internetconsultatie gestart over de aanpassing van de Omgevingsregeling, waaronder een nieuwe versie van Safeti-NL en het bijbehorende Rekenvoorschrift omgevingsveiligheid.

N.V. Nederlandse Gasunie (hierna: Gasunie) heeft kennis genomen van de voorgestelde wijzigingen en merkt daar graag het volgende over op.

Overgangsrecht Omgevingsregeling – Consequentieonderzoek AVIV algemeen – Aanbiedingsbrief consequentieonderzoek

Artikel II bevat overgangsrecht voor het gebruik van de nieuwe versie van Safeti-NL en het Rekenvoorschrift omgevingsveiligheid. In dit overgangsrecht wordt onderscheid gemaakt in buisleidingen voor het transport van aardgas én buisleidingen voor het transport van andere gevaarlijke stoffen dan aardgas.

Voor aardgas geldt, dat de nieuwe versie van het rekeninstrument alleen verplicht is voor (kort samengevat) nieuwe situaties. Voor de andere gevaarlijke stoffen geldt, dat de exploitant de resultaten van de berekeningen op basis van de nieuwe versie van het rekeninstrument pas voorhanden hoeft te hebben bij de eerstvolgende wijziging van de exploitatie van de buisleiding.

Gasunie vraagt zich af hoe dit overgangsrecht zich verhoudt tot artikel 4.1115 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit artikel verplicht exploitanten van een buisleiding met gevaarlijke stoffen tot het voorhanden hebben van actuele en authentieke gegevens van de resultaten van de in dat artikel genoemde berekeningen. In de toelichting wordt het toepassen van de nieuwe versies gekoppeld aan de eerstvolgende wijziging van de exploitatie van de buisleiding. Er kan echter ook sprake zijn van een aanpassing op maaiveldniveau. Volledigheidshalve noemen we hier ook nog de verplichtingen in het kader van het landelijk register externe veiligheidsrisico's.

Voor zover het overgangsrecht betrekking heeft op buisleidingen voor het transport van aardgas vraagt Gasunie af, wat de reden is om dit op te nemen. In deze consultatie worden namelijk geen wijzigingen voorgesteld, die betrekking hebben op buisleidingen voor het transport van aardgas. Safeti-NL wordt op dit moment nog niet aangewezen voor

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 25 september 2024

Ons kenmerk: CL 24.0019

Onderwerp: Consultatie wijzigingsregeling Omgevingsregeling

buisleidingen voor transport van aardgas. Wellicht ten overvloede: Gasunie gaat er van uit, dat voor een dergelijke aanpassing eveneens een consultatie(ronde) wordt gestart.

Voor zover het het overgangsrecht voor buisleidingen voor de andere gevaarlijke stoffen betreft, geldt dat de voorgestelde wijzigingen kunnen leiden tot grotere PR-contouren. In de toelichting op de wijziging wordt gesteld, dat door het RIVM is gerapporteerd, dat indien de berekende contouren met versie 8.8 worden geëxtrapoleerd tot een 10% grotere oppervlakte, één kwetsbaar gebouw binnen een contour komt te vallen.

Het gevolg daarvan is, dat de exploitant van die buisleiding niet meer voldoet aan zijn wettelijke verplichtingen op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving en de leiding op grond van artikel 4.1114 van het Baniet mag exploiteren.

Gasunie vraagt zich in dit kader af of al is nagedacht over het antwoord op de vraag wie in deze situatie de kosten draagt voor het terugbrengen van de PR-contour?

Ook overigens heeft Gasunie opmerkingen over het door AVIV uitgevoerde consequentieonderzoek. Hoewel deze consultatie geen betrekking heeft op aanpassing van de regels voor aardgas, wordt daar in dit onderzoek wel het nodige over gezegd. In de ogen van Gasunie is de vergelijking van aardgasleidingen erg beperkt en vooral gericht op het eindresultaat. Het onderzoek geeft in zoverre geen bevredigend inzicht in de verschillen, die in onze ogen sowieso groot zijn.

Verder herkennen wij de faalfrequenties in Tabel 18 niet: deze zijn veel lager dan wat het hoort te zijn. Gasunie vraagt zich dan ook af, waar deze getallen vandaan komen en of hier echt mee is gerekend? Bovendien is het onduidelijk op welke wijze gerekend is. Is dit conform de uitgangspunten van Carola: de 2 x 32 km en ontwerpdruk? Of is hier een andere systematiek toegepast? Daarnaast is het onduidelijk of zaken als actief rappel, de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netwerken en casuïstiek zijn meegenomen in die faalfrequenties.

Module V – deel 3 - Chemicaliënleidingen

Deze module is o.a. van toepassing op ondergrondse buisleidingen, waarin CO₂ wordt getransporteerd.

Hoofdstuk 7 Bijlage randvoorwaarden dense phase kooldioxide – Consequentieonderzoek AVIV

Uit het consequentieonderzoek blijkt, dat voor ondergrondse buisleidingen met dense phase koolstofdioxide het kratermodel niet is meegenomen, maar enkel rekening is gehouden met een verticale uitstroming vanuit de buisleiding.¹ Dit uitgangspunt is niet realistisch, want bij leidingbreuk van een ondergrondse hogedrukleiding ontstaat wel een krater.

Dit is met name van belang, omdat het wel toepassen van het kratermodel leidt tot significant grotere risicocontouren, zoals ook door RIVM aangegeven².

Doordat per 1 januari 2024 de drie standaard toepasbare reductiefactoren:

¹ Zie pagina 45.

² RIVM brief "nieuwe inzichten verspreiding CO₂", d.d. 13-09-2023, kenmerk 2023-0056/VLH

- In Line Inspectie
- Natuurlijke oorzaken
- Operationeel en overig falen

zijn verdwenen en Safeti-NL 8.8 veel conservatievere effecten berekent, blijkt uit berekeningen die Gasunie heeft laten uitvoeren dat risico's van dense phase CO₂-leidingen significant groter worden. Met alle mogelijke maatregelen kan een dense phase CO₂-leiding met een diameter groter dan 8" niet meer voldoen aan de PR-norm. Daardoor leidt het nieuwe model tot onmogelijkheden met betrekking tot de CO₂-ambitie van de overheid en voor (potentiële) exploitanten. Dit heeft significante consequenties voor vrijwel alle reeds gerealiseerde leidingen en de projecten die in uitvoering zijn of nog moeten starten. Dit zou in een consequentieonderzoek naar voren moeten komen, zodat er een beleidsmatige afweging gemaakt kan worden.

Module V – deel 4 - Waterstofleidingen

Deze module is van toepassing op ondergrondse buisleidingen, waarin waterstof wordt getransporteerd.

2.3 Faalfrequentie

In dit hoofdstuk is uitgewerkt welke faalfrequentie kan worden gebruikt.

2.3.2 gaat over de exploitant specifieke reductiefactor, die voor alle operators op 1 is vastgesteld. Daarbij wordt onder andere verwezen naar tabel 2.3. In tabel 2.3 ontbreekt de exploitant specifieke reductiefactor voor H₂ voor Gasunie. Deze is reeds toegekend door de minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Het valt verder op, dat in dit hoofdstuk géén opmerking wordt gemaakt over de mogelijkheid voor het bevoegde gezag om andere reductiefactoren toe te passen. Deze tekst is wel opgenomen voor chemicaliënleidingen. Zonder deze mogelijkheid kan het Ministerie geen factoren of maatregelen toekennen.

2.4 Kenmerken leidingenbestand en 3.2 Rapportagespecifieke parameters

Voorgesteld wordt om bij de berekeningen rekening te houden met de variërende locatiespecifieke leidingkenmerken over de lengte van een leiding. In het bijzonder met de drukval over de leiding door uit te gaan van de flow.

In de praktijk is dit niet werkbaar dan wel onmogelijk voor een leiding die onderdeel is van een netwerk, bijvoorbeeld in situaties waarbij sprake is van stromingsrichtingswisselingen of van invoeders van H₂ in het netwerk. Het verzoek is dan ook om op te nemen dat voor deze situaties conservatief uitgegaan kan worden van de ontwerpdruk en uitstroom op basis van een leidinglengte van 2x32 km.

3.2.5 – Diepteligging en grondsoort

Voorgesteld wordt diepteligging en grondsoort in te vullen voor het kratermodel. Voor de grondsoort geldt, dat een voor de situatie representatieve optie gekozen dient te worden. In de praktijk betekent dit dat ook voor het volledige, bestaande buisleidingennetwerk dat op termijn gebruikt gaat worden voor het transport van H₂, de grondsoort geïnventariseerd moet worden. Dit brengt hoge kosten met zich mee, zeker in verhouding tot het doel dat hiermee gediend wordt. De invloed van de grondsoort als parameter is namelijk beperkt. Kan

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 25 september 2024

Ons kenmerk: CL 24.0019

Onderwerp: Consultatie wijzigingsregeling Omgevingsregeling

worden opgenomen dat voor het kratermodel uitgegaan kan worden van een "mixed" (zand/klei) grondsoort en een vaste, gemiddelde diepteligging, zoals dit ook bij aardgas is gedaan?

Verzoek

Gelet op het vorenstaande verzoekt Gasunie u bij het vaststellen van de definitieve wijzigingen rekening te houden met bovenstaande opmerkingen.

Tot slot

Indien daar behoefte aan bestaat is Gasunie uiteraard bereid tot het geven van een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

A.M. van Winden